

OBSAH

ÚVOD.....	5
1 STRES A JEHO VLIV NA DUŠEVNÍ ZDRAVÍ.....	6
1.1 Zátěžové situace a jejich působení.....	6
1.2 Stres a mechanismy jeho zvládnání.....	7
1.3 Základní dělení stresorů.....	9
1.4 Dimenze stresu.....	11
1.4.1 Emocionální dimenze.....	11
Typ A.....	11
Typ B.....	12
Typ C.....	13
Typ D.....	13
Nezdolný typ osobnosti.....	14
Iracionální typ.....	14
1.4.2 Intelektuální dimenze.....	14
1.4.3 Sociální dimenze.....	14
1.4.4 Environmentální dimenze.....	15
1.4.5 Spirituální dimenze.....	15
1.5 Stadia stresu.....	16
1.5.1 Alarmová reakce.....	16
1.5.2 Adaptační fáze.....	17
1.5.3 Fáze vyčerpání.....	17
1.6 Strategie a stupně adaptace organismu na stres.....	17
1.6.1 Všeobecný adaptační syndrom.....	17
1.6.2 Coping – vyšší stupeň adaptace na stres.....	18
1.7 Nejčastější příčiny stresu u studentů vysokých škol.....	20
1.7.1 Individuální psychické příčiny.....	20
1.7.2 Individuální fyzické příčiny.....	21
1.7.3 Institucionální příčiny.....	21
1.7.4 Společenské příčiny.....	22
2 SYNDROM VYHOŘENÍ.....	24
2.1 Definice syndromu vyhoření.....	25
2.2 Druhy syndromu vyhoření.....	29
2.3 Příčiny vzniku syndromu vyhoření.....	29
2.4 Projevy syndromu vyhoření.....	30
2.4.1 Příznaky v psychické rovině.....	31
2.4.2 Příznaky v tělesné rovině.....	32
2.4.3 Příznaky v sociální rovině.....	33
2.5 Fáze projevů syndromu vyhoření.....	35
2.6 Faktory ovlivňující vznik a rozvoj syndromu vyhoření.....	39
2.6.1 Vliv pozitivních osobnostních faktorů na vznik syndromu vyhoření.....	39
2.6.2 Vliv rizikových faktorů na vznik syndromu vyhoření.....	40
2.7 Důsledky působení syndromu vyhoření – psychosomatická onemocnění jako důsledek působení syndromu vyhoření.....	42
2.7.1 Bolesti zad.....	44
2.7.2 Bolesti hlavy.....	44

2.7.3	Žaludeční a střevní obtíže	45
2.7.4	Nespavost.....	46
2.8	Diagnostika a autodiagnostika syndromu vyhoření	47
2.8.1	Maslach Burnout Inventory	47
2.8.2	Burnout Measure	48
2.8.3	Inventář projevů syndromu vyhoření	49
2.8.4	Další diagnostické postupy	49
2.9	Prevence syndromu vyhoření	50
2.9.1	Prevence na úrovni jednotlivce	50
2.9.1.1	Duševní hygiena	52
2.9.1.2	Rozvíjení osobnostních kompetencí jakou součástí prevence vzniku syndromu vyhoření	52
2.9.1.3	Rozvíjení sebeúčinnosti (self-efficacy) v prevenci syndromu vyhoření	55
2.9.1.4	Stres management.....	59
2.9.1.5	Time management v prevenci syndromu vyhoření	59
2.9.1.6	Využití koučinku v prevenci syndromu vyhoření	62
2.9.2	Prevence na úrovni externích vlivů.....	64
2.9.3	Shrnutí základů prevence syndromu vyhoření.....	65
PRAKTICKÁ ČÁST		67
3	POPIS VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ.....	67
3.1	Metodika průzkumu	69
3.1.1	Cíle	69
3.1.2	Výzkumné otázky.....	69
3.1.3	Design výzkumného šetření – plán, výzkumný soubor, organizace a metody výzkumu	70
3.1.4	Výzkumný soubor	70
3.1.5	Popis metody sběru dat	71
3.1.6	Metody zpracování dat.....	71
4	VÝSLEDKY ŠETŘENÍ.....	72
4.1	Biomedicínské studijní zaměření	72
4.2	Technické studijní zaměření	74
4.3	Společenskovědní zaměření	75
4.4	Sportovní zaměření	76
4.5	Umělecké zaměření.....	78
4.6	Hodnocení vybraných ukazatelů v celkovém porovnání	79
4.7	Analýza hodnocení trendu rozdílů v odpovědích mezi skupinami.....	81
4.8	Shrnutí získaných dat	83
DISKUSE.....		86
ZÁVĚR		87
SOUHRN.....		88
SUMMARY		89
POUŽITÁ LITERATURA		90
VĚCNÝ REJSTŘÍK.....		98
JMENNÝ REJSTŘÍK		100
PŘÍLOHY.....		101